

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1942 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss
ändring i reglementet för statens pensionsanstalt m. m.*

I en den 27 februari 1942 dagtecknad proposition nr 121, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen förordats, *dels* meddela erforderliga bestämmelser om ändring i reglementet för statens pensionsanstalt, *dels ock* utfärda vissa föreskrifter angående tillämpningen av kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

Föredragande departementschefen har anfört bland annat följande:

Enligt allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena den 30 december 1941 (nr 1008 och 1009), vilka träda i kraft den 1 juli 1942, hava *distriktsveterinärerna* likstälts med tjänstemän i lönegraden A 21, varjämte de distriktsveterinärer, som nu åtnjuta pensionsrätt i statens pensionsanstalt, inordnats under reglementena. I samband härmed upphör de förutvarande huvudmännens avgiftsskyldighet. Vid reglementenas tillkomst förutsattes, att frågan om de ändringar i reglementet för statens pensionsanstalt, som påkallades av de nya föreskrifterna om distriktsveterinärernas pensionsförmåner, skulle föreläggas 1942 års riksdag.

I sistnämnda hänseende torde till en början böra föreskrivas, att mom. 4 av övergångsstadgandena till kapitel V i anstaltens reglemente skall äga tillämpning allenast för det fall, att allmänna tjänstepensionsreglementet på grund av gjord anmälan icke är tillämpligt å befattningshavaren.

Vidare synes böra beaktas det förhållandet, att de nya pensionsreglementena enligt statsmakternas beslut skola, såvitt angår tid från och med den 1 juli 1942, äga tillämpning jämväl å de tjänstemän, som blivit underkastade de 1939 eller 1940 utfärdade nya avlöningsförfattningarna — civila och militära avlöningsreglementena samt icke-ordinariereglementena ävensom manskapsavlöningsreglementet — men avgått ur tjänst med rätt till pension före pensionsregleringens ikraftträdande. Det synes mig skäligt, att en motsvarande anordning genomföres beträffande distriktsveterinär, som under tiden 1 juli 1939—30 juni 1942 avgått ur tjänst med rätt till genast börjande tjänstepension och som kvarlever efter sistnämnda dag. I anslutning till förslag av statens pensionsanstalt vill jag förorda, att för sådan distriktsveterinär skall, såvitt angår tid från och med den 1 juli 1942, gälla att tjänstepensionen skall bestämmas och utgå i enlighet med föreskrifterna i

allmänna tjänstepensionsreglementet samt att den hans efterlevande från statens pensionsanstalt tillkommande pensionen skall bestämmas och utgå i enlighet med föreskrifterna i allmänna familjepensionsreglementet.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, vidtaga de erforderliga ändringarna i pensionsanstaltens reglemente, vilka böra träda i kraft den 1 juli 1942.

I detta sammanhang får jag vidare anmäla frågan om *de höjda pensionsunderlagens inverkan på vissa äldre tjänstepensioner*.

Statens pensionsanstalt har i utlåtande över 1938 års pensions-sakkunnigas betänkande framhållit, att den av de sakkunniga föreslagna höjningen av pensionsunderlagsnivån syntes medföra, att för pensionär, som pensionerats i befattning, för vilken nyreglerat pensionsunderlag ännu icke blivit fastställt, förhöjning II enligt nu gällande föreskrifter i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) skulle, därest allmänna tjänstepensionsreglementet framdeles bleve å befattningshavaren tillämpligt, komma att bli högre än för andra pensionärer, pensionerade i motsvarande befattningar. Med hänsyn härtill syntes en översyn av de i § 4 i berörda kungörelse meddelade föreskrifterna påkallad.

Pensionsanstalten åsyftar med sitt uttalande det fallet, att en befattning, för vilken nyreglerat pensionsunderlag ännu icke blivit fastställt, framdeles kan bli underkastad bestämmelserna i allmänna tjänstepensionsreglementet. Då en anknytning till de före den 1 juli 1939 gällande tjänstepensionsunderlagen alltjämt torde böra upprätthållas för de äldre tjänstepensionerna, synes för det av pensionsanstalten åsyftade fallet böra föreskrivas, att med nyreglerat pensionsunderlag enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) skall, i stället för det enligt allmänna tjänstepensionsreglementet för befattningen gällande pensionsunderlaget, avses det pensionsunderlag, som för motsvarande lönegrad angives i civila eller militära tjänstepensionsreglementet enligt dess omedelbart före den 1 juli 1939 gällande lydelse.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i förevarande hänseenden föreslagit, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 10 april 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Berling*, Nordborg*, Sandén*, Sundvik, von Horn, Bodin och Albertsson;

från andra kammaren: herrar Paulsen*, Andersson i Falkenberg, K. A. Westman, Hall, Andersson i Munkaljungby, Hilding, Ericsson i Kinna och Dickson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.